Skriftlig eksamen i Erhvervsøkonomi

4 timers skriftlig prøve

Dette opgavesæt består af 4 delopgaver, der indgår i bedømmelsen af den samlede opgavebesvarelse med følgende omtrentlige vægte:

Opgave 1	***25%***
Opgave 2	***25%***
Opgave 3	***25%***
Opgave 4	***25%***
I alt	***100%***

Til prøven er alle skriftlige hjælpemidler tilladt.

Opgavebesvarelsen skal afleveres i henhold til skolens eksamensreglement jf. bekendtgørelse nr. 1016 af 24. august 2010.

Onsdag den 15. december 2010
Kl. 09.00 – 13.00

Introduktion

Virksomheden WeatherMan A/S er en mindre dansk virksomhed, der har specialiseret sig i fremstilling og salg af fritidstøj specielt beregnet til jagt og fiskeri.
Virksomhedens produkter er af meget høj kvalitet, og man har tidligere været førende på det danske marked i kraft af design, udvikling og kvalitet.
Ud over salget i Danmark har der været lidt eksport til Sverige.

Tidligere foregik hele produktionen i Danmark, men på grund af stigende lønomkostninger i Danmark har man flyttet størstedelen af produktionen til Estland.

Indtil nu er det kun selve produktionen, der er flyttet. Lagerfaciliteterne befinder sig stadig i Danmark, ligesom forsendelse af varer til kunder også sker fra Danmark.

Opgave 1

For at nedbringe omkostningerne yderligere overvejer man at flytte lagerfaciliteter samt forsendelse af varer til Estland, og gennem de foreløbige undersøgelser er man kommet frem til følgende:

1) Lokaler:
   De nødvendige lokaler i Estland kan lejes for en periode på 10 år for en årlig husleje på kr. 320.000.
   Der skal ved lejeaftalens indgåelse betales et depositum på kr. 300.000, hvoraf man regner med at få halvdelen tilbage ved lejeperiodens udløb.

   Indretning af de lejede lokaler inden ibrugtagning anslås at koste kr. 750.000, og der vil ikke være nogen scrapværdi ved lejeperiodens ophør.

   En del af de lokaler i Danmark, der bliver ledige ved udflytningen, kan udlejes for kr. 200.000 årligt.

2) Personale:
   De årlige omkostninger til nyt personale i Estland anslås at udgøre kr. 650.000. Samtidig regner man dog med, at der i Danmark kan spares fire personer med hver en årsløn på kr. 230.000.

3) Øvrige omkostninger:
   Man regner med, at der kan spares kr.100.000 om året i Danmark.

1.1 Beregn, om den planlagte udflytning af lagerfaciliteter og forsendelse er lønsom, når der regnes med en kalkulationsrente på 20%.

1.2 Beregn, hvor stor en del af det betalte depositum, der mindst skal tilbagebetales ved lejeperiodens udløb, for at investeringen alt andet lige er lønsom.

1.3 Beregn, hvor meget indretningen af lokalerne højst må beløbe sig til, for at investeringen alt andet lige er lønsom.

1.4 Nævn mindst to andre områder, som virksomheden også bør overveje/undersøge, inden der tages endelig beslutning om udflytningen.

Opgave 2

Virksomheden har netop færdigudviklet en ny vest beregnet for lystfiskere og har i forbindelse hermed ladet foretage en markedsundersøgelse for det nye produkt.
Ifølge denne undersøgelse mener man, at sammenhæng mellem salgspris og afsætning kan beskrives således:

$$P = -0{,}0625X + 1.987{,}50,$$

hvor P er lig med salgsprisen pr. stk., mens X er lig med antal solgte stk. pr. år.
Sammenhæng mellem salgspris og afsætning findes også i tabelform i bilag 4.

De variable enhedsomkostninger udgør kr. 812,50 og er konstante op til kapacitetsgrænsen på 9.000 stk. årligt.

Det antages endvidere, at markedsføringen af dette produkt vil kræve yderligere markedsføringsomkostninger på kr. 450.000 årligt.

2.1 Beregn den optimale afsætning og salgspris på det danske marked samt det årlige markedsføringsbidrag.

En agent i Norge har vist stor interesse for det nye produkt og mener, at han i Norge årligt kan sælge indtil 3.000 stk. til en fast pris af DKK 1.150,00 pr. stk.
Agenten afholder selv alle salgsomkostninger i Norge og ønsker derfor en provision på 6% af salgsprisen. Der må desuden ved salg til Norge regnes med ekstra emballageomkostninger på kr. 18,50 pr. stk.

2.2 Beregn de optimale salgspriser og afsætningsstørrelser til Danmark og Norge under hensyn til de nye oplysninger.

2.3 Beregn ændringen i det samlede markedsføringsbidrag, når det forudsættes, at der stadig skal afholdes salgsfremmende omkostninger i Danmark på kr. 450.000 årligt.

Opgave 3

I WeatherMan A/S er man færdig med alle beregninger og analyser m.m. vedrørende budgettet for 2011, og der er opstillet følgende budgetforudsætninger, der alle skal ses i forhold til de forventede tal for 2010 (se bilag 1):

1) Afsætningen forventes at stige 5%, mens der kun forventes en stigning i salgspriserne på 2%.

2) For de variable omkostninger forventes følgende prisændringer:

   Råvarepriserne stiger 2%,
   Lønsatserne forventes at falde med 3%, idet udflytningen til Estland forudsættes fuldt gennemført.

3) For kontante kapacitetsomkostninger forventes følgende ændringer:

   Gager stiger med 3%, mens øvrige omkostninger stiger med 2%.

4) Afskrivninger for 2011 forventes at udgøre:

Bygninger	160.000
Driftsmidler m.m.	940.000

5) Finansielle omkostninger vil være uændrede i forhold til 2010.

6) Selskabsskat beregnes med 25% af resultat før skat. Den beregnede skat for 2011 betales med halvdelen i marts 2011 og halvdelen i november 2011..

7) Der skal i 2011 anskaffes nyt driftsmateriel for kr. 500.000.
   Anskaffelsen betales kontant.

8) Omsætningshastigheden for det samlede varelager forventes at blive 1,5.
   De samlede variable omkostninger kan bruges som regnegrundlag.
   Kredittiden til kunder forventes reduceret til 36 dage.
   Der budgetteres med et varekøb på kr. 26.000.000 i 2011, og varekreditorerne forventes at yde 120 dages kredit.

9) Øvrige tilgodehavender forventes at stige med 10%.

10) Der skal i 2011 betales afdrag med kr. 700.000 på langfristet fremmedkapital, og efter aftale skal kassekredittens maksimum forhøjes med 1.000.000.

11) I 2011 betales udbytte for 2010 med kr. 1.000.000

12) Anden kortfristet gæld forventes at stige med 10%.

3.1 Udarbejd på baggrund af ovenstående oplysninger resultatbudget for 2011 i 1.000. kr.

3.2 Udarbejd på baggrund af ovenstående oplysninger et likviditetsbudget for 2011 efter den indirekte metode (beholdningsforskydningsmodellen) i 1.000 kr.

3.3 Opstil en budgetteret balance i 1.000 kr. pr. 31.12. 2011, idet årets resultat overføres til egenkapitalen, og der ønskes en likvid beholdning på kr. 400.000.

Opgave 4

Som det fremgår af vedlagte regnskabsmateriale (bilag 1) er overskuddet faldet kraftigt gennem de senere år, og man ønsker nu at få klarlagt årsager til denne uheldige udvikling. Som led i denne undersøgelse ønsker man udført en regnskabsanalyse af de seneste tre års regnskaber.

4.1 Beregn nøgletallene for 2010 vedrørende rentabilitet og indtjeningsevne - se bilag 2.

4.2 Kommenter udviklingen i rentabiliteten.

4.3 På baggrund af nøgletallene i bilag 2 samt de yderligere oplysninger i bilag 3 udarbejdes en kommenteret analyse af indtjeningsevnen herunder årsagsforklaring til den stedfundne udvikling.

Bilag 1

Regnskaber til analysebrug

Resultatopgørelser (1.000 kr.)	2008	2009	Forventet 2010
Nettoomsætning	50.565	51.108	52.164
- Vareforbrug	22.389	23.568	24.740
- Direkte lønomkostninger	8.650	8.800	9.000
Dækningsbidrag	19.526	18.740	18.424
- Kontante kapacitetsomkostninger:			
Gager	4.788	4.944	5.195
Øvrige produktionsomkostninger	2.816	2.965	3.103
Øvrige distributionsomkostninger	2.653	3.498	4.243
Øvrige administrationsomkostninger	2.682	2.576	2.634
Indtjeningsbidrag	6.587	4.757	3.249
- Afskrivninger	1.368	1.268	1.196
Resultat før finansielle poster	5.219	3.489	2.053
- Finansielle omkostninger	1.751	2.064	1.402
Resultat før skat	3.468	1.425	651
- Skat af årets resultat	1.179	428	195
Årets resultat	2.289	997	456

,

Balancer pr. 31.12. (1.000 kr.)	2008	2009	Forventet 2010
AKTIVER:			
Anlægsaktiver:			
Bygninger	6.560	6.400	6.240
Driftsmateriel og inventar	4.832	4.432	4.144
	11.392	10.832	10.384
Omsætningsaktiver:			
Varelager	16.343	18.492	21.805
Varedebitorer	4.803	5.389	5.868
Øvrige tilgodehavender	1.261	1.338	1.332
Overskydende skat (tilgodehavende)			78
Likvid beholdning	715	564	453
	23.122	25.783	29.536
Aktiver i alt	34.514	36.615	39.920
PASSIVER:			
Egenkapital:			
Aktiekapital	500	500	500
Reserver	8.179	8.128	7.572
	8.679	8.628	8.072
Langfristet fremmedkapital:	5.776	5.596	4.653
Kortfristet fremmedkapital:			
Kassekredit (maksimum 13.000)	8.661	9.233	12.602
Varekreditorer	7.135	8.156	9.285
Anden kortfristet fremmedkapital	4.263	5.002	5.308
	20.059	22.391	27.195
Passiver i alt	34.514	36.615	39.920

Bilag 2

Analyse af rentabilitet

	2008	2009	Forventet 2010
Afkastningsgrad	15,1%	9,5%	
Overskudsgrad	10,3%	6,8%	
Aktivers omsætningshastighed	1,47	1,4	
Egenkapitalens forrentning	46,7%	19,2%	
Gældsrente	6,8%	7,4%	
Gearing	2,98	3,24	

Analyse af indtjeningsevne

	2008	2009	Forventet 2010
Overskudsgrad	10,3%	6,8%	
Dækningsgrad	38,6%	36,7%	
Index:			
Omsætning	100	101	
Vareforbrug	100	105	
Direkte lønomkostning	100	102	
Gager	100	103	
Øvrige produktionsomkostninger	100	105	
Øvrige distributionsomkostninger	100	132	
Øvrige administrationsomkostninger	100	96	
Afskrivninger	100	93	

Bilag 3

Kunde- og dækningsbidragsanalyse:

	2008		2009		2010	
	Omsætn. 1.000 kr.	DG %	Omsætn. 1.000 kr.	DG %	Omsætn. 1.000 kr.	DG %
Butikskæder	18.265	39,2%	17.886	38,6%	17.604	36,8%
Andre forretninger	13.540	45,9%	14.115	46,6%	14.775	47,0%
E-handel	11.237	36,6%	11.816	29,9%	12.647	26,1%
Sverige	7.523	27,1%	7.291	24,2%	7.138	23,8%
i alt	50.565	38,6%	51.108	36,7%	52.164	35,3%

Bilag 4

Sammenhæng mellem salgspris og årlig afsætning for nyt produkt.

Salgspris kr.	Afsætning Stk.
1575	6600
1550	7000
1525	7400
1500	7800
1475	8200
1450	8600
1425	9000
1400	9400
1375	9800